

Pěstouni jsou pro stát partneři. Jednoznačně si zaslouží naši pozornost a podporu, zaznělo na kulatém stole Marie Jílkové

24.4.2024 - | KDU-ČSL

Dobrým příkladem, jak systém náhradní rodinné péče funguje, je Moravskoslezský kraj. Za něj promluvil na kulatém stole poslanec a náměstek hejtmana pro sociální oblast Jiří Navrátil (KDU-ČSL).

„Těší mě, že se zde dnes sešli zástupci pěstounů i podpůrných organizací. Několikrát zaznělo, že pěstouni by měli být pro stát a kraje partneři, kteří pomáhají v práci s ohroženými dětmi. Aktuálně se ve sněmovně připravujeme na třetí čtení zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Před konáním tohoto kulatého stolu jsme vytvořili dotazník, ve kterém jsme chtěli zjistit, v čem je pěstounství podle lidí výzvou. Nejčastěji se objevovalo, že nejsložitější je práce s dětmi, které prošly nějakým traumatem. Navíc jde o péči, která musí být poskytována takřka 24/7. Být pěstounem je psychicky náročné, stejně tak kontakt s biologickou rodinou je mnohdy problematický,“ uvedla Marie Jílková (KDU-ČSL), poslankyně a předsedkyně Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

„V Moravskoslezském kraji děláme maximum pro to, aby byla náhradní péče efektivní. Odstartovali jsme kampaň, v rámci které vyhledáváme pěstouny na všech možných akcích. Před deseti lety jsme spustili kampaň „Dejme dětem rodinu“. Ta nám hodně pomáhá a díky ní disponuje kraj sto šedesáti pěstouny na přechodnou dobu. Všechny 160 pěstounů je nyní krajem plně využito v rámci náhradní rodinné péče. K dispozici máme dlouhodobých pěstounů celkem třicet dva, devět z nich je již vytipovaných k dítěti. Moravskoslezský kraj na kampaň čerpá také finance z evropských dotací. To, že o pěstounství je zájem, ukazuje i to, že od roku 2012 jsme v kraji zaznamenali 2174 žadatelů, kteří se chtěli stát pěstouny.“

To, že propagace náhradní rodinné péče je důležitá, si uvědomuje i Navrátil. *„Jsem velice rád, že jsme se v Moravskoslezském spojili s Českou televizí, která umožnila zdokumentovat to, jak žijí pěstouni. Cílem je zprostředkovat život pěstounů pro veřejnost tak, aby věděla, co obnáší. Pěstouny je navíc potřeba si hýčkat. I proto pro ně pořádáme rodinné víkendy, mají nová školení a já osobně každou akci navštěvuji a děkuji jim za to, že dělají, co by dělat nemuseli,“* dodal s úsměvem.

O problémech, kterým pěstounská péče v ČR čelí, promluvila Petra Šuplerová, vedoucí odboru rodiny z Kanceláře veřejného ochránce práv. *„Pěstounská péče je důležitá. A náhradní péče v souvislosti s rušením, potažmo s transformací dětských domovů pro děti do tří let věku, má ještě větší váhu. V této souvislosti je otázka pěstounské péče naléhavě aktuální. Potřebujeme více pěstounů, kteří by byli ochotni starat se i o větší skupiny dětí či o sourozence. S tím je potřeba nyní pracovat. Další velkou skupinou, kde se nedaří pěstounská péče, jsou děti s postižením. Stále problematicky se umísťují do péče dětí menšinového etnika. Těch problémů je hodně a bohužel neubývají, protože se ruší kojenecké ústavy. Je to složité a vůbec ne jednoduché.“*

„Být pěstounem znamená dělat to všechno pro děti. Nejhorší je, pokud se dítě dostane do bezpečí k přechodnému pěstounovi a poté mu ten pocit bezpečí sebereme. I proto se přechodní pěstouni mnohdy stávají dlouhodobými pěstouny. Nechtějí dítě opustit, srdce a svědomí jim to prostě nedovolí. Musíme myslet na to, že na prvním místě jsou tady děti,“ shrnula na začátek Radka

Švecová, předsedkyně Profesního sdružení přechodných pěstounů.

Statistiky z nejnovějšího průzkumu organizace RILSA (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí) prezentovala Leona Hozová. „Věnovali jsme se například tomu, proč se děti dostávají do péče pěstounům. Jedním z nejčastějších důvodů je u biologických rodičů problém zanedbání dětí. Co nás rozhodně nepotěšilo, je fakt, že nám přechodní pěstouni ubývají. Hledáme důvody, proč tuto “práci” opouští a chceme se tomu ještě věnovat v dalších průzkumech. Krajsí sociální pracovníci a psychologové poukazují na to, že je potřeba o přechodné pěstounské péči více hovořit a vysvětlovat kompetence takových pěstounů. Navíc je také velký rozdíl mezi jednotlivými kraji ČR. Je důležité, aby byla schválena novela již zmiňovaného zákona o SPOD. Protože v ní se tyto rozdíly narovnávají,” vysvětluje Hozová.

„Když se mluví o pěstounství, musíme se na to dívat v kontextu. 70 % pěstounů jsou příbuzní či osoby blízké. 28 tisíc dětí nežije se svými rodiči, počet odebíraných dětí stále narůstá. A to musíme řešit v souvislostech - je zde nutnost více podporovat náhradní rodiny jako takové. V náhradní rodinné péči je umístěno téměř 800 dětí s postižením. Pomáhá tomu i síť, která vznikla - raná péče. Bohužel se ve společnosti setkáváme s mýtem, že náhradní rodinná péče selhává. K předčasnému ukončení pěstounství dochází jen v 10 % případů, tedy není to selhání systému, ale selhání lidského faktoru, které se děje, ale naštěstí ne často. Mezi kraji panují velké rozdíly mezi počtem rodin, kde jsou děti odebrány. Existuje velmi silná souvislost mezi podílem dětí odebraných z rodiny a podílem obyvatel v sociálních problémech jako jsou exekuce a bytová nouze a zároveň nedostatečnou nabídkou sociálních služeb pro ohrožené rodiny,” nastiňuje problém Barbora Křížanová Iniciativy 8000 důvodů.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/pestouni-jsou-pro-stat-partneri-jednoznacne-si-zas>